

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 947/2024
17.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Драгићевић, адвокат из ..., против тужене „КБЦ банке“ а.д. Београд, чији је правни следбеник „Telenor banka“ а.д. Београд, чији су пуномоћници Александар Д. Петровић и Бранислав Д. Глогоњац, адвокати из Ортачког друштва „Петровић-Глогоњац“ из Београда, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3833/18 од 26.08.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3833/18 од 26.08.2019. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиоца као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Краљеву П1-492/18 од 31.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1-492/18 од 31.05.2018. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи, као незаконито решење о отказу Уговора о раду донето под бр. ../13 од 04.09.2013. године, од стране тужене „КБЦ банке“ а.д. Београд, чији је правни следбеник „Telenor banka“ а.д. Београд, као незаконито, као и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад у року од 8 дана по пријему пресуде, као неоснован. Ставом другим изреке пресуде, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 255.750,00 динара са законском затезном каматом која се има рачунати почев од извршности одлуке о трошковима поступка, па све до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3833/18 од 26.08.2019. године преиначена је првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев, па је поништено као незаконито решење о отказу Уговора о раду донето под бр. ../13 од 04.09.2013. године, од стране тужене „КБЦ банке“ а.д. Београд, чији је правни следбеник „Telenor banka“ а.д. Београд, и обавезана је тужена да тужиоца врати на рад,

у року од 8 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења. Обавезана је тужена да тужиоцу накнади износ од 348.750,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила благовремену и дозвољену ревизију (члан 441. Закона о парничном поступку) због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11..18/20) Врховни суд је одлучио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код „КБЦ банке“ а.д. Београд, где је обављао послове благајника у експозитури Тужена „КБЦ банка“ а.д. Београд је 22.08.2013. године упутила јавни позив запосленима позивајући их да се пријаве као лица заинтересована да им престане радни однос као вишку запослених уз исплату отпремнине и да рок за пријављивање по наведеном јавном позиву истиче 28.08.2013. године. Тужилац је 23.08.2013. године туженој „КБЦ банка“ а.д. Београд као послодавцу поднео предлог за споразумни престанак радног односа у коме је навео да јој се обраћа са захтевом за споразумни престанак радног односа закључно са 31.08.2013. године, као и да моли да му се изда потврда о искоришћеном броју дана годишњег одмора. Дана 30.08.2013. године у експозитуру „КБЦ банке“ а.д. Београд су дошли клијенти са захтевом за исплату новца са својих девизних рачуна и тада је утврђено да на појединим рачунима нема средстава. Установљено је да је дошло до проневере у којој је учествовао и тужилац, па је тужена „КБЦ“ банка ад. Београд формирала Комисију 31.08.2013. године. Тужилац је 29.08.2013. године око 13 часова отишао са свог радног места и од тада више није долазио на посао. Због наведених догађаја тужилац је 03.09.2013. притворен и у притворској јединици је примио Решење ../13 од 04.09.2013. године којим му престаје радни однос код тужене „КБЦ банке“ а.д. Београд закључно са 31.08.2013. године, и то услед отказа уговора о раду који је запослени дао послодавцу. У образложењу оспореног решења је наведено да је тужилац поднео захтев за споразумни престанак радног односа 23.08.2013. године, да са тужиоцем није закључен споразум о престанку радног односа јер су дана 30.08.2013. године одређени клијенти захтевали исплату новца са девизних рачуна, на којима, међутим, није било средстава, због чега су наведени клијенти поднели пријаву након чега је банка утврдила низ неправилности у раду тужиоца, који је напустио радно место, да је тужена предлог тужиоца за споразумни престанак радног односа третирао као отказ од стране запосленог, који је и својим недоласцима на радно место до дана доношења решења несумњиво исказао вољу да не жели да настави рад код тужене. Утврђено је и да је тужилац у свом исказу навео да није био „натеран“ да потпише захтев за споразумни престанак радног односа, али је то био један од услова да почне да ради код правног следбеника “Telenor bank“ а.д. Београд. Пред Вишим судом у Краљеву против тужиоца покренут је кривични поступак К 48/15 због извршења кривичног дела из члана 357. став 3 у вези члана 61 КЗ у вези става 2 и става 1, члана 365. и члана 364, став 3 у вези члана 61 КЗ, у којем поступку је донета пресуда 2К. бр. 48/15 од 22.02.2017. године, а која је укинута решењем Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-706/17 од 19.09.2017. године. Списима предмета здружена је пресуда Вишег суда у Краљеву К. 40/17 од 15.10.2018. године, која је постала правноснажна 29.01.2019. године, којом је овде тужилац АА оглашен кривим за продужено кривично дело проневера из чл. 364. ст. 3. у вези ст. 1. у вези са чл. 61. Кривичног законика, кривично дело послуга из чл. 365. Кривичног законика и кривично дело фалсификовање

службене исправе из чл. 357 ст. 3 у вези ст. 2 и ст. 1 у вези чл. 61 Кривичног законика, за шта је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од пет година и четири месеца.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужиоцу законито престао радни однос, јер је тужена била у обавези да донесе решење о отказу Уговора о раду ../13 у чијем диспозитиву је наведено на тужиоцу престаје радни однос услед отказа уговора с раду који је запослени дао послодавцу у складу са околностима које су наступиле после предлога тужиоца за споразумни престанак радног односа, јер је постојало више основа за престанак радног односа тужиоцу, али је суд у поступку оцењивања његове законитости утврдио да не постоје разлози за поништај, с обзиром на то да је тужилац изразио вољу да му престане радни однос, па је применом одредаба материјалног права на које се позвао у образложењу своје пресуде одбио тужбени захтев.

Апелациони суд у Крагујевцу не прихвата изнето становиште првостепеног суда. Према становишту другостепеног суда, тужилац је поднео захтев за споразумни престанак радног односа, који је требало да доведе до закључења споразума о престанку радног односа, а који је по својој правној природи двострани правни акт и за чију реализацију је неопходна сагласност воља уговорних страна, без мана, док је тужена „КБЦ банка“ а.д. Београд донела појединачни правни акт - решење којим тужиоцу престаје радни однос услед отказа уговора о раду који је запослени дао послодавцу. На овај начин нема формалноправног идентитета између начина на који је инициран поступак отказа уговора о раду и начина на који је формално реализован. По оцени Апелационог суда незаконито је поступање тужене да захтев за споразумни престанак радног односа третира као отказ од стране запосленог имајући у виду упозорење ../12 од 29.10.2012. године, као и закључак туженог наведен у оспореном решењу, да је тужилац својим недоласком на радно место до дана доношења решења о отказу несумњиво исказао вољу да не настави рад код тужене банке. Доношење решења о отказу уговора о раду који је запослени дао послодавцу сходно одредби чл. 178. Закона о раду, а на који се тужена у уводу свог решења и позвала, изискује акт којим запослени отказује уговор о раду послодавцу у писаном облику и који се доставља најмање 15 дана пре дана који је запослени навео као дан престанак радног односа, а који акт не постоји. Из наведених разлога другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и поништио решење о отказу уговора о раду.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужене указује да је побијана другостепена пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Законом о раду у члану 175. прописани су разлози за престанак радног односа, па је тако прописано да радни однос престаје, између осталог, споразумом између запосленог и послодавца или отказом уговора о раду од стране послодавца или запосленог (став 3. и 4.). У конкретном случају, поступак престанка радног односа јесте инициран од стране тужиоца, слањем туженом предлога за споразумни престанак радног односа закључно са 31.08.2013. године. Међутим, преиспитивање законитости побијаног решења није било могуће извршити без оцене комплетног чињеничног стања, односно игнорисањем чињеница које су наступиле након подношења наведеног предлога.

Наиме, тужилац је 29.8.2013. године напустио своје радно место око 13 часова, није више долазио на посао, нити је показао намеру да до краја реализује свој предлог

за споразумни престанак радног односа, имајући у виду да није обављао рад до 31.08.2013. године, који датум је сам у предлогу навео. Осим тога, касније околности као што је хапшење тужиоца и његово притварање које се догодило 04.09.2013. године због постојања основане сумње да је за време рада код туженог учинио кривично дело из члана 357. став 3 у вези члана 61 КЗ у вези става 2 и става 1, члана 365. и члана 364, став 3 у вези члана 61 КЗ, не може бити игнорисано, јер су управо наведене чињенице образовале специфичност случаја под којима је тужени и донео побијано решење. Управо је због извршења више кривичних дела која су у вези са радом код тужене банке, тужилац и оглашен кривим и осуђен на вишегодишњу казну затвора. У датој ситуацији, и према оцени Врховног суда, предлог за споразумни престанак радног односа може се сматрати отказом уговора о раду од стране запосленог, јер је из самог предлога, као и каснијег држања тужиоца, несумњиво произашла воља тужиоца за престанком радног односа. На наведено указује и чињеница да је тужилац поднео предлог за престанак радног односа из разлога што је прихватио понуду другог послодавца „Теленг банка“ ад Београд који је потом преузео пословање „КБЦ Банке“ ад Београд, па се стога задржавање само на оцени формалних аспеката поступка за престанак радног односа (како то чини другостепени суд), не може дати потпуна оцена законитости побијаног решења. Дакле, у конкретном случају, правилно је првостепени суд утврдио да побијано решење о престанку радног односа услед отказа уговора о раду који је тужилац дао туженој банци, законито, те да тужбени захтев није основан.

Из наведених разлога Врховни суд налази да је ревизија тужене основана, па је применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку донета одлука као у изреци.

Туженој нису досуђени трошкови ревизијског поступка из разлога што тужена у ревизији није определила трошкове по врсти и висини у складу са одредбом члана 163. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић